

DŽEFRIJS SUHARS,
«HILL INTERNATIONAL»
PUBLICITĀTES FOTO

Gaismas pils būvuzraudzība starptautiskā skatījumā

Objekts: Latvijas Nacionālā bibliotēka. **Adrese:** Mūkusalas iela 3, Rīga. **Pasūtītājs:** LR Kultūras ministrija, LNB projekta īstenošanas nodaļas vadītājs Indriķis Builiis. **Projekts:** arhitekts Gunārs Birkerts. **Ģenerāluzņēmējs:** PS «Nacionālā Būvkompaniju apvienība», valdes priekšsēdētājs Māris Vidauskis, atbildīgais būvdarbu vadītājs Valdis Koks. **Būvuzraudzība:** «Hill International», būvuzraudzības grupas vadītājs Karloss Reparazs, atbildīgais būvuzraugs Ēriks Andžāns. **Apakšuzņēmēji:** projektēšana «Ģelzis-Šmits-Arhetips», «BKB», «Constructus»; betonēšana «RBSSKALS», fasādes «Skonto», stiklojums «Arčers», jumts «Battaglioni», iekšējā apdare «RE&RE», projekta vadība «Ideja kā māja», elektroapgādes tīkli «Velve», ventilācija «HVAC inženieru apvienība», vājstrāvas «Santa Monica Networks», mēbeles un informācijas zīmes PS «4MB» («Coppa», «Kate», «Dailrade Koks» un «Pinus E») u.c. **Materiāli:** «Schüco» fasāžu profili, Kanādas kļavas koka grīda, Latvijas bērza koka apdares u.c.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas projektā uzņēmums «Hill International» tika iesaistīts jau 2005. gadā, kad tika noslēgts līgums par arhitekta Gunāra Birkerta radītā sīciņu projekta izstrādi tehniskā projekta stadijā un tā adaptāciju Latvijas būvniecības normām. Ēkas celtniecība sākās 2008. gada maijā, un 2014. gada jūnijā ēka tika nodota ekspluatācijā. Projekta noslēgumā «Hill International» piedāvā atskatu uz būtiskākajām būvuzraudzības problēmām un to risinājumiem.

PROJEKTĒŠANAS IZAICINĀJUMI

Projekta iesākumi meklējami no jau tālajā 1989. gadā, kad tika pieņemts lēmums projekta izstrādi uzticēt arhitektam Gunāram Birkertam. Neordinārais arhitektūras risinājums sākotnēji paredzēja iedzīvināt ideju par Stikla kalnu, par Latvijas nenogurstošu ceļu pretī brīvībai un neatkarībai. Laika gaitā šo simbolismu nomainīja koncepts par Gaismas pili – tautas visu zinību un pieredzes krātuvi, kam jāpaceļas no

dzelmes, kad atgūta nacionālā identitāte. Koncepts iedzīvināts, izmantojot stiklu un betonu, plašus logus, stiklojumus un virsgaismas, kas ļauj gaismai lit ātriņā no astoņu stāvu augstuma.

Pēc finansējuma piešķiršanas 2006. gadā «Hill» meitasuzņēmums «Hill International Baltic» arhitekta Mārča Mežuļa vadībā sāka sadarbībā ar ASV speciālistiem un G. Birkertu izstrādāt ēkas tehnisko projektu, pielāgojot to Latvijas būvniecības standartiem un klimata apstākļiem, detalizējot inženier-tehniskos risinājumus, materiālu specifikācijas un interjeru.

Kā viens no galvenajiem projekta izaicinājumiem jāpiemin būtiskā apjomu samazināšana no sākotnēji plānotajiem 75 000 m² līdz 45 000 m², ko G. Birkerts veica vēl pirms galīgā sīciņu projekta izstrādes, pielāgojot projektu toreizējām valsts finansējuma iespējām, kā arī LNB tehniskās ēkas un ārējo inženiertīklu izdališana atsevišķā projektā, kas arī tika veikta galvenokārt finansiālu apsvērumu dēļ. Sākotnējā projektā bija paredzēts izbūvēt arī